

PRAWO Procedury dotyczące przesyłek drobnicowych

Terminy odbioru i dostawy muszą być bezwzględnie przestrzegane

Precyzyjne dane dotyczące przedmiotu przesyłki pozwalają na właściwe zaplanowanie trasy przewozu i środka transportu oraz bezpieczne przeprowadzanie czynności przeładunkowych.

Ograniczone rozmiary przesyłek drobnicowych powodują, że ich przewóz nie odbywa się bezpośrednio od nadawcy do odbiorcy (tj. w tzw. systemie od drzwi do drzwi), lecz z wykorzystaniem terminali przeładunkowych przewoźnika, w których przesyłki są łączone i przekierowywane do właściwych miejsc przeznaczenia. Usługi takie podlegają określonym procedurom.

Informacja o przesyłce

Kluczowym obowiązkiem nadawcy, którego spełnienie warunkuje należyte wykonanie przewozu, jest precyzyjne oznaczenie przedmiotu przesyłki (art. 38 ustawy Prawo przewozowe). Nadawca powinien zadbać o przekazanie przewoźnikowi w zleceniu, a następnie w liście przewozowym wszystkich informacji niezbędnych do prawidłowego wykonania przewozu, w szczególności odnoszących się do zawartości przesyłki, jej rozmiaru i ewentualnie – szczególnych wymagań w zakresie przewozu. W wypadku przesyłek drobnicowych na jednym środku transportu przewożonych jest jednocześnie wiele różnorodnych przesyłek nadanych przez różnych nadawców i przeznaczonych do różnych odbiorców. Posiadanie przez przewoźnika precyzyjnych i wyczerpujących danych dotyczących przedmiotu przesyłki pozwala na właściwe zaplanowanie trasy przewozu i środka transportu oraz bezpieczne przeprowadzanie czynności przeładunkowych. Jest to

szczególnie istotne w wypadku przewozu towarów niebezpiecznych (ADR), który wymaga – poza zastosowaniem odpowiednio dostosowanych pojazdów i przeszkolonych kierowców – monitorowania maksymalnej ilości materiałów niebezpiecznych, które mogą być łącznie przewożone tym samym środkiem transportu. Warto także pamiętać, że określone rodzaje towarów w ogóle nie nadają się do przewozu w systemie drobnicowym. Dotyczy to m.in. towarów szczególnie wrażliwych na zniszczenie w trakcie przeładunków (np. niektóre rodzaje wyrobów szklanych) lub wymagających ponadstandardowych środków ostrożności w trakcie przewozu (niektóre kategorie towarów niebezpiecznych). Katalogi towarów wyłączonych z przewozu drobnicowego są zwykle ogólnie określone przez przewoźników.

Uszkodzenie przesyłki

W systemie drobnicowym przesyłki poddawane są w kolejnych terminalach przewoźnika operacjom magazynowym (za- i wyładunkom). Przewóz przesyłek drobnicowych za pośrednictwem terminali przeładunkowych w naturalny sposób zwiększa więc ryzyko ich uszkodzenia. Ta okoliczność musi być w szczególny sposób uwzględniana przez nadawców, których ustawowym obowiązkiem jest przygotowanie i zabezpieczenie przesyłek w taki sposób, aby możliwy był ich prawidłowy przewóz i wydanie bez ubytku i uszkodzenia

(art. 41 ustawy Prawo przewozowe). W wykonaniu tego obowiązku nadawcy powinni stosować znormalizowane jednostki transportowe (palety typu EUR, zbiorniki DPPL itp.) oraz starannie zabezpieczać z zewnątrz zawartość przesyłek. W wypadku towarów przewożonych na płaskich paletach typu EUR (stanowiących najpopularniejszą jednostkę transportową) minimalnym wymogiem jest zapewnienie, aby towar nie wystawał poza obrys palety, a ponadto był ściśle owinięty folią typu stretch (najlepiej nieprzezroczystą) oraz dodatkowo firmową taśmą nadawcy. Należy pamiętać, że w systemie drobnicowym przewóz przesyłek odbywa się w sposób masowy. Przesyłki powinny więc być zabezpieczone w taki sposób, który minimalizowałby niebezpieczeństwo przypadkowego uszkodzenia towaru w trakcie operacji magazynowych (np. wskutek pracy wózków widłowych) oraz ryzyko niepowołanej (i niepostrzeżonej) ingerencji w zawartość

i odbierania przesyłek. Określone wcześniej w zleceniu przewozowym godziny odbioru i dostawy przesyłek muszą być przez nadawców i odbiorców bezwzględnie przestrzegane.

Rygor harmonogramu

Opóźnienie ze strony nadawcy w wydaniu do przewozu odpowiednio zabezpieczonej przesyłki może komplikować przyjęty przez przewoźnika harmonogram odbiorów, zwalniając go z obowiązku wykonania zlecenia przewozowego. Z kolei niemożność wydania przesyłki odbiorcy w przewidzianym terminie (np. z powodu przedłużających się procedur przyjmowania dostaw) stanowić będzie z reguły przeszkodę uniemożliwiającą wykonanie przewozu zgodnie z warunkami określonymi w zleceniu przewozowym (art. 55 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe). Koszty spowodowane taką przeszkodą będą zazwyczaj obciążać nadawcę, jako stronę umowy przewozu.

Obsługa przewozów w systemie drobnicowym nakłada szczególne obowiązki również na przewoźnika. Masowość obrotu drobnicowego wymaga od niego posiadania odpowiednich narzędzi informatycznych pozwalających na stałą identyfikację i śledzenie przesyłek. Przewoźnik powinien być w stanie w każdej chwili ustalić, jaka jest lub była trasa przewozu przesyłki, jakimi pojazdami była ona transportowana i za pośrednictwem których terminali przeładunkowych. W samych terminalach przeładunkowych konieczne jest przestrzeganie zastrzeżonych rygorów bezpieczeństwa, w celu zapewnienia należytej ochrony przesyłek przed dostępem ze strony osób trzecich (np. poprzez stały monitoring miejsc za- i wyładunku przesyłek). Powyższe okoliczności są kluczowe dla zapewnienia przez przewoźnika należytej pieczy nad powierzonymi mu przez nadawców przesyłkami drobnicowymi (art. 65 ustawy Prawo przewozowe). ■

■ **ADAM LEŚNIAK**
Kancelaria Prawna Grynhoff
Woźny Maliński

Zabezpieczenie przesyłek w systemie drobnicowym musi minimalizować niebezpieczeństwo przypadkowego uszkodzenia towaru w trakcie operacji magazynowych oraz ryzyko niepowołanej ingerencji w zawartość

Terminarz dostaw

Odbiór i dostawa przez przewoźnika przesyłek drobnicowych, a także ich zbiorczy przewóz między terminalami przeładunkowymi realizowane są według z góry założonego rozkładu. Przewóz przesyłek w systemie drobnicowym nakłada więc na nadawców i odbiorców obowiązek dyscypliny w zakresie terminowego wydawania